

טיולי דרכים TRAVEL

רחוב בית הלל 16

תל אביב 67017

טלפון: 03-5613883

info@drahim.co.il

www.drahim.co.il

מספר ימים: 9 ימים
מספר לילות: 8 לילות

תאריכי יציאה - 2026
7-15 אוקטובר

9 ימים - 8 לילות

התוכנית כוללת:

חיווה

- חומות העיר והעיר העתיקה
- עיר המדבר אורגנץ' והשוק המקומי
- המדבר האדום

בוכרה

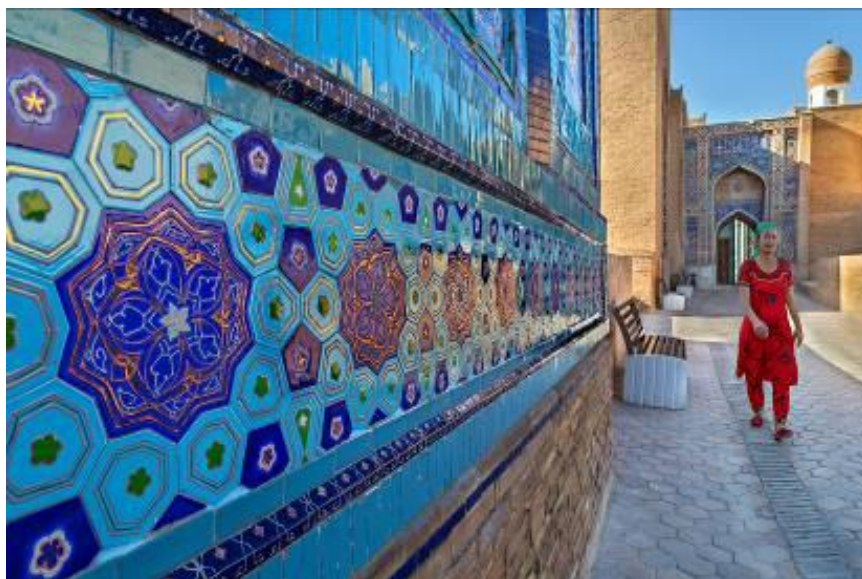
- המינרט העגול
- המוזוליאום של אסמעיל סמאני
- העיר העתיקה ואתריה

סמרקנד

- רחבת הרג'סטאן
- שלושת המדרסות
- קבר אמיר גורי
- מוזיאון טימור לנג
- בית הכנסת העתיק
- בית הקברות היהודי
- שוק דרך המשי הצבעוני

טשקנט

- סיור עיר
- הבזאר הגדול
- תחנות המטרו של טשקנט
- הספרייה הגדולה

אוזבקיסטן - ליבה של דרך המשי

תאריכים - 7-15.10.26

כולל: סמרקנד, בוכרה וחיווה

בהדרכת: זאב לוי

אוזבקיסטן משתרעת בין הנהרות אמו-דריה וסיר-דריה, והיא המדינה היחידה שלה גבולות משותפים עם כל יתר מדינות מרכז אסיה, וללא כל ספק האטרקטיבית ביותר במרכז אסיה. בתחומה כמה מהערים העתיקות ביותר בעולם, סמרקנד, בוכרה וחיווה הן ערי המוזיאון הגדולות בעולם. אוזבקיסטן רואה את עצמה כמדינה החשובה ביותר במרכז אסיה. מבחינה פוליטית ומדינית, השפעתה של ברה"מ לשעבר עדיין ניכרת בכל מקום והבירוקרטיה מסורבלת, אולם ככל שנרחיק מהבירה טשקנט נחוות את האותנטיות והנוכחות של תושביה הנינוחים ומאירי הפנים, את שרידי הערים העתיקות והמסגדים, ואת המדרסות וארמונות הענק בעלי הארכיטקטורה המדהימה.

תוכנית הטיול

יום 1: 7.10 - ת"א – טשקנט

נצא בטיסת צהרים אל אוזבקיסטן. נערוך עצירת ביניים ב**טשקנט** Tashkent, בירת רפובליקת אוזבקיסטן. עם הנחיתה סיור פנוראמי ראשונה בעיר. **ארוחת ערב ולינה בטשקנט.**

יום 2: 8.10 - עיר המדבר חיווה

בשעות הבוקר נצא בטיסה לעבר אורגנץ'. עם הנחיתה נצא אל חיווה – העיר העתיקה מוקפת החומות, הממוקמת בנווה המדבר של מחוז ח'ורזם. לפי אגדה מקומית נוצרה חיווה כאשר בנו של נוח, גילה כאן באר. חיווה – פנינת נווה המדבר החורזמי – ממוקמת באחד המרכזים החשובים על דרך המשי. רוב יצירות המופת הארכיטקטוניות מרוכזות באיצי'אן-קאלה (Itchan Kala) - **העיר העתיקה הפנימית של חיווה המוקפת חומות** מרשימות השומרות על

הליבה של העיר. העיר הוכרזה כאתר מורשת עולמית של אונסקו. בזכות החומות נשתמרו עד ימינו יצירות ארכיטקטוניות שנבנו במשך מאות שנים: ארמונות, מבצרים, מדרסות, מינרטים, מסגדים, קרוון-סראי ועוד. נבקר באתרים כמו: **מסגד יום השישי העתיק**, בו 218 עמודי עץ מגולפים, **ארמון Kunya-Ark ומאוזוליאום של קדוש מקומי בשם פאהלוואן מחמוד (Pahlavan Mahmud).** במהלך סיורנו בעיר נצפה על מגדל Kalta Minar, מינרט ומדרסה על שמו של **Islam Khoja**, מדרסת Muhammed-Amin-Khan, ושוק העבדים שהעיר הייתה ידועה בו. נמשיך ונבקר בבתי המלאכה לעבודות יד שונות כמו גילופי עץ, רקמה ואריגת שטיחים. **ארוחת ערב ולינה בחיווה.**

יום 3: 9.10 חיווה – חציית המדבר האדום – בוכרה

ניסע לבוכרה דרך "מדבר קיזיל קום" 'מדבר החולות האדומים'. נחצה את נהר ה-אמודריא אחד משני הנהרות הגדולים באסיה המרכזית. לאחר הנסיעה לקראת אחר הצהריים נגיע **לבוכרה היפה**, הממוקמת בנווה מדבר ענק המקבל את מימיו מנהר ה-זרפשאן. בוכרה מתחרה על התואר העיר היפה מבין ערי דרך המשי. רוב חלקיו של מרכז העיר הם שמורה אדריכלית - וכוללים כ-150 מבנים מוגנים. בחלקה העתיק של העיר נדמה כאילו הזמן עמד מלכת במאות השנים האחרונות.

לינה וארוחת ערב בבוכרה.

יום 4: 10.10 - בוכרה

בבוכרה נסייר ביומיים הבאים. לאחר ארוחת הבוקר נצא **ליום סיור חוויתי בעיר בוכרה (Bukhara).** בוכרה הייתה אחת מתחנות המסחר החשובות בדרך המשי.

נבקר בלאבי-האז (Lyab-I Hauz), בריכת מים גדולה ומרכז חיי העיר בסמוך לרובע היהודי. הבריכה מוקפת עצים עתיקים, בתי תה מסורתיים בהם ניפגש עם תושבי העיר. הבריכה מוקפת מבני ציבור עתיקים: מדרסת נאדיר דיוואן באגי (Nadir Divan-Beghi), וממולו ה-חאנקא (Khanaka), מקום כינוס של דרווישים. נתרשם מן **המינרט פא-י קלאן (Poi-Kalian)** המפורסם שהיה ידוע בעבר כאחד המבנים המרשימים בעולם המוסלמי ולצדו **המסגד הגדול של**

בוכרה, שבו יכולים להתכנס עשרות אלפים. מול המסגד המדרסה היפיפייה על שם **מיר-י אראב (Mir-i Arab)**. **ארוחת ערב בליווי מופע פולקלור באחת ממסעדות העיר העתיקה. לינה בבוכרה.**

יום 5: 11.10 - בוכרה

נמשיך להכיר את העיר החשובה בוכרה. ניסע לביקור **בארמון הקיץ של האמיר האחרון של בוכרה**, אשר לא זכה ליהנות ממנו אלא מספר שנים ספורות בלבד. **נעלה למבצר המשקיף אל העיר Citadel Ark**. **נבקר בשווקים המקורים ובבתי המלאכה השונים**. נערוך ביקור **במוזילאום של איסמעיל סמאני** מן המאה ה-10, הנחשב ליצירת מופת בתחום הארכיטקטורה האסלאמית. משם נפנה **"למעין איוב"**, צ'שמה איוב (Chashma Ayub). דרך **מסגד בולו האז**, נמשיך לביקור ב-ארג, ארמון החורף של האמיר המשמש כמוזיאון. **נשלים את ביקורנו ברובע היהודי שבעיר.**

אחר הצהריים נעלה על רכבת מהירה שתיקח אותנו אל סמרקנד. ארוחת ערב ולינה בסמרקנד.

יום 6: 12.10 - עיר המוזיאון סמרקנד

סמרקנד Samarkand הייתה והנה עדיין אחת מהתחנות החשובות לאורך דרך המשי ההיסטורית והינה אחת הערים היפות במרכז אסיה והינה מוזיאון פתוח לאמנות האסלאם. האמנות בעיר מגיעה לשיאה בקישוטי מוזאיקות והמילוקות הצובעות את המבנים בטורקז, כחול, ירוק ולבן מרהיבים. העיר הייתה המוקד הכלכלי, תרבותי והאינטלקטואלי של מרכז אסיה מספר תקופות שונות בהיסטוריה. עם ההגעה נצא לסיור ראשוני בעיר. במהלך סיורנו **נבקר בגורי-אמיר (Gur-i Amir) המאוזוליאום של האמיר טימור לנג**, שבו הוא ובני משפחתו וממשיכיו קבורים. נתמקם במלון ונצא **לארוחת ערב במסעדה מקומית. לינה בסמרקנד.**

יום 7: 13.10 - סמרקנד – יום סיור מלא

הבוקר נצא לסיור מקיף בעיר הקסומה סמרקנד. נכיר מקרוב את **כיכר רגיסטאן היפיפיה (Ragistan) – מדרסת אולוג בג, מדרסת האריות ומדרסת הזהב**. **נבקר ברובע היהודי ובבית הכנסת הייחודי החבוי בה**. נצעד לשוק המרכזי והצבעוני של סמרקנד המלא **כל טוב, פירות וירקות טריים ויבשים, מיני מאפה, ממתקים, משקאות, תבלינים, ביגוד, כלי אוכל, רהיטים וממנו נצפה על שרידי מסגד ביבי חאנום (Bibi Khanum)**, שהיה

הגדול ביותר באסיה המרכזית. אחר הצהריים נבקר

בנקרופוליס שאה-י זינדה (Shahi Zinda) - "המלך החי" – שבו דוגמאות לאריחי קרמיקה מהיפות בעולם. **נבקר בארמון "קלנטרוב" (Kalantarov)**, ביתו של סוחר יהודי בשם אברהם קלנטרוב, אשר נבנה בתחילת המאה העשרים. בית המידות מאופיין בעיטורים אוזבקים מסורתיים ואירופאים גם

יחד. נמשיך ונבקר בבית הקברות היהודי המרתק, משם למתחם מעניין של הקבר המיוחס לנביא דניאל. נסיים במצפה הכוכבים שבנה המלך האסטרונום אולוג-בג.

יום 8: 14.10 - סמרקנד – טשקנט

בשעות הבוקר נעזוב את העיר וניסע ברכבת מהירה לעבר טשקנט. עם ההגעה נצא לסיור מלא בעיר הבירה טשקנט. נערוך ביקור במאוזולאום של Kafal Shashi משורר מיסטיקן ומפרש הקוראן. המדרסה של ברקחאן, נראה את בית האוצרות בו שמור הקוראן של החליף עוס'מן (Khalif Osman) (Koran) נצפה על בנייני הממשל המרשימים, הרחובות הרחבים ועל כיכר האמיר טימור. נבקר בכיכר העצמאות ובה בנייני הפרלמנט החדשים, נבקר באתר ההנצחה לחללי צבא האדום במלחמת העולם השנייה ובאנדרטה סובייטית לזכר רעידת האדמה הגדולה שהתרחשה בעיר בשנת 1966. ארוחת ערב חגיגית ללסיום הטיול ולינה בטשקנט.

יום 9: 15.10 - טשקנט – תל אביב

בבוקר נצא לסיור בכמה מתחנות הרכבת התחתית של טשקנט, שהן לעצמן מוזיאון שיש וגרניט- מתחנות המטרו המיוחדות בעולם! נמשיך לביקור במוזיאון לאומנות לביקור בתערוכה ייחודית: המפגש של ציירים אירופיים עם יופייה של אסיה המרכזית בתחילת המאה ה-20, כפי שבא לידי ביטוי בציורים יפופיים. לסיום נסייר בבזאר הגדול צ'אהרסו (Chaharsu). בהתאם לשעת ההמראה נצא בטיסה חזרה לת"א.

*** סדר המסלול והביקור באתרים עשוי להשתנות בשל זמני טיסות, זמינות בתי מלון ואילוצים אחרים.**

תאריך יציאה (2026) 7-15 אוקטובר

המחיר כולל:

- * טיסות בינלאומיות.
- * טיסת פנים במסלול אורגנץ – טשקנט
- * מיסי נמל, תוספת דלק והיטל בטחון (נכון ספטמבר 2025).
- * מלונות מדרגת ראשונה ודרגת תיירות טובה.
- * חצי פנסיון (ארוחות בוקר וערב).
- * מים מינרלים, צ'ופרים ופינוקים לאורך המסלול..
- * תחבורה: אוטובוס תיירים ממוזג.
- * רכבת מהירה בין בוכרה לסמרקנד ומסמרקד לטשקנט.
- * מדריך ישראלי מנוסה מצוות "דרכים"/ מדריכים מקומיים כנדרש.
- * מדריכים מקומיים באתרים/ימי סיור כמצוין בתוכנית הטיול.
- * כניסות לאתרים כמפורט בתוכנית, 2 מופעי פולקלור.
- * מערכת אזניות שמע לכל מטייל.
- * שירותי סבלות.
- * טיפים לנותני השירותים בחו"ל.
- * דמי רישום ע"ס 200 \$.

המחיר אינו כולל:

- * ביטוח נוסעים.
- * ארוחות נוספות.
- * שתייה בארוחות.
- * הוצאות ושירותים אישיים.

- * כל מה שאינו כלול בתוכנית ובמחיר הטיול.
- * טיפ/ תשר למדריך הישראלי, נהוג לתת כ - \$5 ליום לאדם.

תנאי הרשמה וביטול:

דמי הרשמה: ההרשמה באמצעות טופס הרשמה בצירוף צילום דרכון עדכני ובתשלום דמי רישום בסך \$ 200 שלא יוחזרו ושיועברו לנותני שירותים בחו"ל על מנת להבטיח את מקומכם בטיול. יתרת התשלום תוסדר לא יאוחר מחודשיים לפני מועד יציאת הטיול - תינתן אפשרות לשלושה תשלומים חודשיים שווים (החל מחודשיים לפני היציאה). ניתן לשלם במזומן (בהתאם לחוק המזומן), העברות בנקאיות, המחאות ללא ריבית.

תנאי ביטול: הרשמה באמצעות טופס הרשמה ובתשלום דמי רישום ע"ס \$ 200 שלא יוחזרו.

מ 46-60 ימים לפני תאריך היציאה יחויב סכום של 20% מעלות הטיול,

מ 31-45 ימים לפני תאריך היציאה יחויב סכום של 40% מעלות הטיול,

מ 15-30 ימים לפני תאריך היציאה יחויב סכום של 60% מעלות הטיול,

מ 14 ימים לפני תאריך היציאה ועד למועד היציאה יחויב סכום של 100% מעלות הטיול.

חשוב לציין: במקרים בהם נרכוש שירותי תיירות לרבות כרטיסי טיסה זמן רב לפני מועד היציאה, אנו שומרים את הזכות, להתאים ואף להקדים את מועדי התשלומים כך שיכסו את השירותים שירכשו. מומלץ: כבר בעת ההרשמה לרכוש ביטוח נסיעות לחו"ל הכולל אפשרות לכיסוי דמי הביטול (ע"פ תנאי הפוליסה).

הערה חשובה: הטיול המאורגן מורכב ממספר שירותים וביניהם שירותי טיסה המתחילים ומסתיימים בישראל וכן שירותי תיירות שונים כגון טיסות פנים, כניסות לאתרים, הסעות, ובתי מלון אשר כולם מתחילים ומסתיימים מחוץ לישראל. דמי הביטול החלים על שירותים המתחילים ומסתיימים מחוץ למדינת ישראל הינם במסגרת תנאי הספקים השונים במדינות היעד.

שירות הטיסה המתחיל ומסתיים בישראל הינו השירות היחיד הניתן להחילו במסגרת החוק הישראלי לרבות חוק ותקנות הגנת הצרכן לעסקת מכר מרחוק כולל הרחבת החוק לאזרחים וותיקים.

הערות כלליות:

* **תוספת לאדם בחדר יחיד: \$ 549 דולר ארה"ב.**

* **בין 20-24 מטיילים תחול תוספת של \$ 149 לנוסע.**

* חישוב התשלום יעשה לפי שער העברות גבוה, ביום התשלום.

* התוכנית מתארת את אתרי הביקור אך לא בהכרח את סדר הביקורים לאורך הימים.

* המחיר אינו כולל כל מס ו/או היטל שיוטלו עד למועד היציאה לטיול.

* מחיר הטיול נכון למחירי הטיסות ושירותי הקרקע הידועים בחודש ספטמבר 2025,

* יתכן ויהיה שינוי במחיר הטיול בעקבות עליות/ ירידת מחירים ושינויי שער דולר/ מטבע מקומי.

* בשל שינויים דחופים בלוח זמני הטיסות וחברות התעופה ייתכנו שינויים בסדר התוכנית ולעיתים אף ויתורים על חלק ממקומות הביקור תוך מתן תחליף ראוי במקום וזאת אף לאחר היציאה מהארץ בייחוד בטיולים עם זמן שהייה ארוך מחוץ לארץ.

* יש להדגיש, להבהיר ולציין חד משמעית כי כל שינוי/או מחדל הקשור בחברת תעופה כלשהי אינו מהווה עילה לתביעה כנגד חברת "דרכים TRAVEL" והאחריות כולה תהיה על חברות התעופה במקרה זה וכי "דרכים" תהיה פטורה מכל פיצוי בגין שינוי ו/או מחדל שכזה.

* על הנוסעים להצטייד בביטוח רפואי מתאים הכולל הרחבה להטסה רפואית.

* יש לוודא עוד לפני היציאה כי הדרכון בתוקף לפחות לחצי שנה וכי ישנם לפחות 4 דפים ריקים בדרכון. מטיילים בעלי דרכונים זרים, מתבקשים לבדוק מול נציגות מדינתם אם יש צורך בוויזה.

יתרון בטיול של דרכים TRAVEL לאוזבקיסטן

- * **תוכנית הטיול שלנו ייחודית, מעמיקה ומעניינת** – התוכנית נבנתה בעזרת צוות המדריכים המיומנים שלנו, לאחר התייעצות עם אנשים שטיילו וחיו באוזבקיסטן ומכירים אותה היטב. התוכנית מקיפה וכוללת את כל הדברים שחשוב לראות כדי להכיר ולספוג מאוזבקיסטן. לדעתנו זו תוכנית הטיול הטובה ביותר.
- * **התוכנית שלנו כוללת אל כל הסיורים והאתרים** – אנחנו מבטיחים לכם ימי טיול מלאים, כולל פעילויות בערבים, ללא זמן חופשי, אנו לשירותכם מהבוקר עד הלילה.
- * **המלונות שלנו נבחרו בקפידה** – ממוקמים בערים או בכפרים, כולם נקיים, נעימים, מהטובים ביותר (ברוב המקרים) בכל מקום.
- * **הדרכה מרתקת** – ההדרכה המקצועית, הקפדנית והמעניינת של מדריכי "דרכים" המנוסים יבטיחו לכם טיול בטוח, מהנה ומרגש.

ויזה ואישורי כניסה

ישראלים **אינם נדרשים בהצגת ויזה תיור בכניסה לאוזבקיסטן**. יש לוודא כי הדרכון בתוקף לפחות לחצי שנה מיום ההגעה המתוכנן ושישנם מספיק דפים פנויים בדרכון. מטיילים בעלי דרכונים זרים, מתבקשים לבדוק מול נציגות מדינתם אם יש צורך בוויזה.

ביטוח

חובת כל נוסע לבטח עצמו בביטוח רפואי מתאים, כולל הרחבות המתאימות לתקופת הקורונה הכוללת כיסוי לימי בידוד מעבר למסגרת הטיול, להיטס ופינוי אווירי וכו'. יש להתייחס למחלות רקע ולהצהיר עליהן. מומלץ להפעיל את הביטוח בהתאם לתנאי הביטוח בתוכנית הטיול, כדי להיות מכוסים במקרים של ביטול הטיול בתנאים המכוסים ע"י פוליסת הביטוח. כסוי ביטוחי למצלמות, טלפונים ניידים ולמחשבים הוא בנוסף ויש להצהיר עליהן.

בריאות וחיסונים

חובת כל נוסע ליידע את מארגני המסע ומוביליו על בעיה רפואי כל שהיא, אם יש כזו. במסע מושקע מאמץ רב ויש להבטיח ככל האפשר את הצלחתו. עלינו להכיר את אמצעי הזהירות למניעת הידבקות במחלות ואת הדרישות בנוגע לחיסונים. יש לגשת להתייעצות עם רופא מומחה למחלות גיאוגרפיות ורופא שניים, לפחות 4 שבועות לפני הביקור המתוכנן במדינה.

מידע כללי

הטיול מתוכנן היטב לאור היכרותנו עם אוזבקיסטן, תושביה ומנהגיה ולאור הניסיון הרב שצברנו. עם זאת מתרחשות מעת לעת הפתעות ואף תקלות בלתי צפויות, בשל גורמים שלא תלויים בנו ואשר יש בהם כדי לגרום לשנויים בטיול או לפגיעה ברמת השירותים המובטחת. אנא, קבלו זאת ברוח טובה בהומור ובסבלנות וראו זאת כחלק בלתי נפרד מחוויות הטיול. אנו מבחינתנו נעשה הכול להצלחת הטיול. הנוסע לאוזבקיסטן חייב לזכור כי זוהי מדינת עולם שלישי אשר נפתחה לתיירות אך לפני שנים מועטות.

מבט לאוזבקיסטן

היסטוריה

מאז ומעולם אוזבקיסטן הייתה המדינה יותר מיושבת מהמדינות שסביבה שבעיקרן היו מדינות נוודים. האזור היה חלק מהמדינה הפרסית העתיקה. אל האימפריה האכמנית (ACHAEMENID) פלש אלכסנדר הגדול במאה ה-4 לפנה"ס. הוא נעצר בסמוך לסמרקנד ונישא לרוקסנה, בתו של המושל המקומי. דרך המשי לאורך התקופות השונות הביאה לשגשוג ופריחה במדינה. עם שקיעתה של הדרך מורגשת שוב ההשפעה הפרסית. במאה ה-6 לפנה"ס מגיעים לאזור "הטורקים המערביים" אשר נטמעים בדרך החיים המקומית. הערבים מביאים את האסלאם ואת הכתב הערבי במאה ה-8 אך הם מוצאים את מרכז אסיה גדולה ובלתי ניתנת לשליטה. חזרה מחודשת אל פרס חלה בזמן שושלת SAMANID במאות ה-9-10. הבירה בוכרה הייתה מרכז אינטלקטואלי דתי ומסחרי מחודש. במאה ה-11 ה-CHAZNAVUDS נודדים לחלק הדרומי של האזור. באותו זמן TURKIC KHOREZMSHAHS שולט במרכז אסיה לזמן קצר עד להגעתו של ג'ינגס חאן. האזור הופך מרכזי שוב עם עלייתו של טימור הלוחם האגדי.

האוזבקים

מעט מאד נכתב על ההיסטוריה הקדומה של האוזבקים. ההיסטוריה הידועה מתחילה בין השנים 40-1313 תקופה בה שלט באזור לוחם ידוע, מצאצאיו של ג'ינגס חאן ושרו אוזבק (OZBEG), אשר לוחמיו החלו לכנות את עצמם על שמו. האוזבקים נעים דרום מזרח כשהם מתערבבים עם הטורקים ומאמצים את שפת ה-TURKIC. אל אזור הנהר סיר - דאריה הם מגיעים באמצע המאה ה-15. כשהם מקבלים את מרותו של השייח' מוחמד שייבני. בשנת 1510 כל השטח שבין אמו - דריה ו- סיר - דריה שייך לאוזבקים כשהם שולטים במדינה בעיקר מבוכרה ומאזור חיווה. אחרון השליטים האוזבקים (והגדול ביותר) ה- SHAYBANID KHANS היה עבדולה ה-2 בין השנים 98-1538 האחראי גם על הארכיטקטורה הנפלאה של בוכרה. מאוחר יותר שולטים באזור ה- ASTRAKHANIDS כמעט עד סוף המאה ה-18. בשנת 1785 שולט באזור האמיר של בוכרה, מאסים שה-מוראד ובתחילת המאה ה-19 כל אחת מהערים המרכזיות, חיווה, בוכרה וקוקאנד הנן עצמאיות ושולטות על סביבתן.

הרוסים מגיעים

בתחילת המאה ה-18 מציעה העיר חיווה לפיטר הגדול מרוסיה הצעה: לעזור לה כנגד ניסיונות הכיבוש של טורקמנים ושבטים קזקים. זוהי המעורבות הראשונה של רוסיה במרכז אסיה. תאבונה של פיטר גדל כשנוכח בפוטנציאל המסחרי של חיווה, בדרך הארוכה בואכה הודו, כמו גם מהשמועות על מציאת זהב באזור נהר אמו-דריה. ברגע האחרון (1717) התחרט ה"חאן" של חיווה והוציא להורג את כל החיילים הרוסיים אשר באו לעזור לו. ההתלהבות הרוסית נעצרה וחוזרת בהדרגה בעיקר בקשרי מסחר (בוכרה) - כותנה תמורת טקסטיל וחפצים שונים. שוק העבדים בבוכרה וחיווה משמש גם כתיווך טוב לרוסים להגיע לאזור. בשנת 1839 הצאר ניקולס הראשון שולח "משלחת מחקר" לאזור, בעיקר כדי להתחקות אחר תנועת האנגלים אשר באותן שנים משתלטים על אפגניסטן. 25 שנים מאוחר יותר, כאשר הרוסים מאוחדים סוף סוף, "נופלות" הערים טשקנט (1865), בוכרה (1868) וחיווה (1873) לידיהם והשליטה הרוסית מושלמת באזור. הקשר בין אוזבק ואוזבקיסטן הינו בעצם קשר שיצרו הסובייטים. לאחר המהפכה הרוסית של 18-1917 מחלקים הבולשביקים את המדינה על פי קבוצות אתניות ולפתע יש לאוזבקים שטח ארץ משלהם (1924). השינוי העיקרי שחל במדינה מאותה שנה היה המעבר האינטנסיבי לחקלאות ובעיקר לכותנה. האינטליגנציה האוזבקית הוגלתה ובאזור נותר העם הפשוט והעני שגם הגלסנוסט של שנות ה-80 לא שינה את אורחות חייו בצורה קיצונית.

עצמאות

בשנת 1989 נערכת בטשקנט אסיפה המונית אשר קוראת בפעם הראשונה לעצמאות מבחינת השפה והכלכלה. בשלב זה, עדיין אין קריאה לעצמאות כוללת ורק בבחירות של פברואר 1990 נבחר איסלאם קארימוב לנשיא החדש של מדינת אוזבקיסטן. ב-31 באוגוסט 1991 מוכרזת עצמאות המדינה. בדצמבר 1991 מתקיימות הבחירות הראשונות לנשיאות, וקארימוב זוכה ב-86% מהקולות. קבוצות אופוזיציוניות קטנות כולל מפלגת האסלאם לא מורשות לקחת חלק בשלטון מרכזי. מספר מעשי רצח שאירעו בין השנים 93-1992 כנגד קבוצת האופוזיציה הגדולה BIRLIK נתנו תירוץ לקארימוב לחזק את שלטונו ואת כוחה של המשטרה ורבים ממתנגדי השלטון מואשמים במעצר או נעלמים. כיום רוב מתנגדי השלטון חיים בגלות - בעיקר במוסקבה. בבחירות של דצמבר 94 ואח"כ במרץ 95 הוארך שלטונו של קארימוב עד שנת 2000. עם שכנים שבהם עולה ומתפתח הפונדמנטליזם הערבי/אסלאמי אין פלא כי קארימוב אימץ את סגנון שלטונו של טימור כולל החלפת פסלו של קארל מארכס בכיכר המרכזית של טשקנט. רחובות רבים שינו את שמם מאז קבלת העצמאות. הכתב הקירילי נמחק כמעט לגמרי מכל מקום אפשרי. ביחד עם זאת - תושבים רבים כולל נהגי מוניות ועל גבי מפות רבות עדיין ניתן לראות ולשמע את השמות הישנים.

גיאוגרפיה

שטח המדינה: 447,400 קמ"ר – (כגודלה של שבדיה) והיא המאוכלסת ביותר מבין מדינות מרכז אסיה. כשני שליש משטח המדינה הינם שטוחים - מדבר ורמת USTYURT. במערב המדינה משתרע מדבר קזילקום - המדבר האדום. שארית זרימתו של נהר האמו-דריה מגיעה באזור זה לאגם אורל. מזרח המדינה הינו גבוה בהרבה; אזור טשקנט גובל בהרי קירגיסטאן עם המשך עד לרכס טייאן שייאן ואילו אזור סמרקנד גובל ברכס פאמיר הידוע. כל הנהרות הגדולים של מרכז אסיה מקורם באזור זה כולל הנהר הגדול אמו-דריה. רוב הנהרות מנוצלים בצורה מסיבית לחקלאות - בעיקר עבור שטחי כותנה.

ממשל

בהתאם לחוקה של דצמבר 1992, הנשיא הנבחר לתקופה של 5 שנים הינו ראש המדינה המוגדרת כרפובליקה. הנשיא יכול להתמנות עד 2 תקופות שלטון רצופות. הנשיא ממנה את הקבינט (ממשלה) הדרוש אישור חוקתי. הערכאה העליונה (למעט הנשיא) הינו גוף נבחרים של 150 איש הממונים ל- 5 שנים אולם הנשיא רשאי לפזרם ללא כל הודעה מוקדמת. מבחינה אדמיניסטרטיבית - מחולקת המדינה ל- 12 מחוזות (VILOYATI). למרות הגדרת המדינה כרפובליקה דמוקרטית - השלטון הינו בעצם דיקטטורי מרכזי לכל דבר. בטחון סוציאלי מובטח לכל אזרחי המדינה כחלק מהיותם נתינים של כל אחד מהמרכזים האורבניים של המדינה (MAHALLAHS). מרכזים אלו מפקחים פיקוח הדוק ביותר על כל אחד מהאזרחים הנולדים בתחומם, כולל נישואים, עבודה, דירה - ואפילו לוויית.

כלכלה

כלכלתה של אוזבקיסטן מושתת על שני יסודות: חקלאות (בעיקר כותנה) וגידולים חצי מדבריים נוספים, וכן סחר מהדרגה הנמוכה. כל זאת למרות הפיתוח התעשייתי המואץ בשנים האחרונות סביב לטשקנט, סמרקנד, בוכרה ועמק פרגנה. בעמק גם הרבה בתי החרושת המעבדים משי. המערב הצחיח משמש בעיקר לגידול בעלי חיים כגון כבשי ה-KARAKUL באזור בוכרה. אוזבקיסטן ניצבת במקום ה- 8 בעולם בייצור זהב, כ- 65 טון בשנה, בעיקר באזור מדבר קאזילקום. בנוסף יש במדינה פחם, גז טבעי, נפט ואורניום. 12% משטחה של המדינה הינו יערות אך עדיין יש צורך בייבוא של עצים ונייר. החשמל מסופק ברובו באמצעות תחנות הידרו-אלקטריות מיושנות. הייבוא גדול ועיקרו מוצרי חשמל, מכונות שונות, חומרי בניין, אוכל ושמן. עיקר הכסף הזר המגיע מהכותנה ומהזהב מוצא על אוכל ומוצרי צריכה בסיסיים, דלק וחלקי חילוף. 4/5 מהמסחר של המדינה הוא עם מדינות חבר העמים לשעבר. קיים סכסוך מתמשך על מכירת כותנה לרוסיה; לטענת האוזבקים, הרוסים קונים מהם את הכותנה בזול, ממחזרים אותה ומוכרים ביוקר ולכן בשנים האחרונות נמנעת אוזבקיסטן ממכירת כותנה לרוסים. משנת 1993 מעודדת המדינה השקעות זרות במדינה, כולל רכישת מניות במפעלים מקומיים, אך המגמה הינה איטית ועדיין אינה מורגשת. המכשול העיקרי - בירוקרטיה. הקפיצה המיוחלת בכלכלת המדינה עדיין לא הגיעה. שטחים רבים של כותנה הוסבו בשנים האחרונות לשטחי מזרע ודגניים שונים. כדי להיחלץ ממעגל הכספים של ברה"מ לשעבר, הומצא במדינה המטבע המקומי SUM (1994) אך עדיין האינפלציה דוהרת והמסחר והכלכלה אינם יציבים. גם השקעות גדולות של זהב בבנקים שוויצרים לא ייצבו עדיין את הכלכלה ואת המטבע המקומי. האו"ם מציין את אוזבקיסטן כאחת מהמדינות העניות בעולם עם הכנסה חודשית של פחות מ- 300\$ לאדם.

אוכלוסייה

הערכה ליולי 2022, 34,434,829 מיליון איש על פי החלוקה הבאה: אוזבקים 71%, רוסים 8%, טאג'יקים 5%, קאזקים 4%, טאטרים 3%. 200,000 ערבים. 40% הינם עירוניים ו- 60% כפריים. 88% מוסלמים, 10% נוצרים. בטשקנט חיים 2.5 מיליון תושבים. בסמרקנד - 460,000 בוכרה 280,000 ובעיר פרגנה 198,000. למשפחה כפרית ממוצעת יש 10 ילדים. מעל מחצית האוכלוסייה הינה מתחת לגיל 15.

אוזבקיסטן – דברים שחייבים לדעת;

הגעה ונוהלי כניסה:

משך הטיסה מישראל לטשקנט הוא ארבע שעות וארבעים דקות. תיתכן בדיקת תכולת המטען והכסף ע"י השלטונות המקומיים ולכן מומלץ להצהיר על סכומי הכסף המדויקים וכן מומלץ ביותר שלא להגיע עם תכשיטים שונים - עליהם תיאלץ(י) להצהיר בפירוט רב! את הטפסים המלאים והחתומים יש לשמור עד לעזיבת המדינה!

כסף:

המטבע באוזבקיסטן נקרא SUM וערכו הרשמי כ- SUM 11,500 לדולר אחד (נכון למאי 2022). המסחר בשוק השחור מקובל ביותר וניתן לשלם בדולרים בכל חנות ושוק, כמעט על כל שירות שניתן. בחלק מהמלונות לא יקבלו מכם דולרים ותידרשו לשלם במטבע המקומי. כרטיסי אשראי מתקבלים רק במלונות הגדולים ובמסעדות אחדות.

מלונות:

המלונות בהם תבקרו במהלך הטיול הנם בדרגה טובה – מהטובים ביותר בכל אחת מהערים. ברוב המלונות ודלפקי הקבלה ניתן למצוא אנשים דוברי אנגלית. רמת האוכל המוגשת במלונות הינה טובה אך בסיסית ולעיתים יש לדרוש ולעמוד על שלכם בכל הקשור בתוספות אוכל, חימום וצורת ההגשה. החלפת מצעים וניקוי החדר נעשים (בד"כ) מידי יום.

נסיעות וטיולים:

עיקר ההוצאה במהלך השהות באוזבקיסטן הינה על נסיעות וטיולים. הדלק יקר ביותר וזמינותם של רכבים שמישים וטובים הינה מועטה. גם השכר המשולם לנהגים ומדריכים מקומיים הינו רב יחסית. לא ניתן לסמוך על נסיעה באוטובוס ציבורי מקומי ועלויות הנסיעה במוניות, בעיקר בין עיר אחת לשנייה הינן גבוהות ביותר. רוב כבישי האספלט הם ברמה סבירה וכמות המכוניות הנעה עליהם איננה רבה. חברת התעופה AIR UZBEKISTAN מפעילה קווי טיסה פנימיים בין הערים השונות. כללית - הנסיעה ברחבי המדינה הינה בטוחה ולא ידועים מיקרים של תקיפה והתנכלות לתיירים.

לא לשכוח:

אוזבקיסטן נפתחה לתיירות מערבית (וישראלית) לפני שנים מועטות ביותר. עד שנת 1991 כמעט ולא הגיעו תיירים למדינה זו, שנחשבה מהסגורות והמבודדות ביותר במרכז אסיה. גם כיום - המדינה נחשבת כמדינת עולם שלישי וכמות התיירים המגיעה הינה קטנה יחסית. בצד היתרונות של עובדה זו יש לקחת בחשבון מגע עם אוכלוסייה נרחבת אשר אינה דוברת אנגלית, בתי מלון ונותני שירותים אחרים אשר אינם מורגלים בקצב החיים המודרני שלנו וכו'. על התייר המגיע למדינה זו לקחת עובדות אלו בחשבון; למרות הניסיון הרב שצברנו במהלך השנים האחרונות בשליחת מאות רבות של מטיילים לאוזבקיסטן ולמרות ההתקשרות עם גופי תיירות מהגדולים והמובילים במדינה זו, יתכנו תקלות שונות במהלך הטיול. במידה ויהיו – אנא קחו זאת בהומור וכחלק מחוויית הטיול. חשוב לזכור כי הקשר הטלפוני בתוך המדינה (כמו גם הקשר הבינלאומי) הינו מיושן, ולעיתים הדברים אינם מסתדרים בקצב אליו אנו מורגלים. ביחד עם זאת - התמורה הניתנת לתייר המגיע למקומות בתוליים ומרתקים הינה מרתקת ומאלפת - ללא שיעור. טיול באוזבקיסטן יש לראותו כהצצה בלתי נשכחת לעולם אחר, שונה, מרתק ומדהים.

נתראה באוזבקיסטן,
צוות דרכים Travel.

"דרכים TRAVEL" – בית הלל 16 ת"א, טל': 03 5613883 מייל: info@drahim.co.il,

וצאפ: 050-8529510

בקרו אותנו באתר האינטרנט שלנו: www.drahim.co.il

פייסבוק: דרכים Travel <https://www.facebook.com/Drahim.Travel>